

Nyheter kring alkohol- och droganalyser

Fosfatidyletanol (PEth)

Fosfatidyletanol är en relativt ny biomarkör som signalerar för alkoholbruk. Från och med 2010-12-14 är fosfatidyletanol beställningsbart via Cosmic-RoS. Vi vidarebefordrar numera provet till Karolinska universitetslaboratoriet, istället för Lund. Detta byte skall inte innebära någon tydlig nivåskillnad.

Fosfatidyletanol återfinns i erytrocyternas cellmembran hos alkoholkonsumenter och kan mätas i helblod (B-PEth). Dess koncentration avspeglar alkoholintag senaste veckorna (något kortare tidsfönster än CDT), och bör endast användas som ett komplement tillsammans med annan information om alkoholvanor. Sensitiviteten för alkoholkonsumtion är något bättre än för CDT (d v s upptäcker lägre konsumtionsnivåer), samtidigt som risken för falskt positiva svar är lägre (hög diagnostisk specificitet). Ifall provet tas under pågående alkoholberusning och förvaras i rumstemperatur mer än ett dygn, kan dock dessvärre fosfatidyletanol nybildas i provröret. Även given blodtransfusion (E-konc) kan påverka nivån.

I svaret, som återfinns i Cosmic-RoS under flik "Farmakologi, Immunologi, Kemi", ingår *beräknad* totalkoncentration av PEth (B-PEth-total). Även *uppmätt* delmängd (fosfatidyletanol med fettsyrorerna 16:0 och 18:1, vilka utgör c:a 40% av PEth-total) kommer att utsvaras. Provet tas i 5 mL rör med EDTA-tillsats (lilasvart propp). Skall EJ centrifugeras. Svarstiden är närmare en vecka. Priset är tillsvidare 556:-.

Kreatininmätning vid drogtester i urin

Vid så kallat screeningtest för droger i urin ("missbruksanalyser") utsvaras alltid koncentrationen av U-Kreatinin, för att beställaren skall kunna skaffa sig en uppfattning av urinens koncentration. U-Kreatinin hos vuxna ligger vanligtvis inom intervallet 4,8-19,2 mmol/L. Vid värden under 4 mmol/L ges en automatkommentar som påpekar risken för falsk negativt svar p g a utspädningseffekter. För att nu likrikta inom svensk laboratoriemedicin sänker vi denna gräns till 2 mmol/L. Koncentrationer därunder genererar kommentaren "*Vid lågt U-Kreatinin, <2 mmol/L, blir resultaten osäkra som följd av t ex stort vätskeintag, rubbad vätskebalans eller manipulativ utspädning*".

Torbjörn Åkerfeldt

Specialistläkare

Klinisk kemi och farmakologi

018-611 4272